

Protokół

21. posiedzenia 5. sesyi, IV. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 9. października 1882.

Początek o godz. 11. minut 25 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy Dr. Mikołaj Zyblikiewicz.

Sekretarze posłowie: Jasiński Józef, Czaykowski Alfons.

Obecnych posłów 123.

Ze strony c. k. Rządu: Wiceprezydent c. k. Namiestnictwa Filip Zaleski.

Marszałek otwiera posiedzenie i oznajmia, że protokoły z 19. i 20. posiedzenia uznaje za przyjęte, gdyż żadnych przeciw nim nie poczyniono zarzutów.

Sekretarz p. Jasiński Józef odczytuje treść petycyj wniesionych do Wysokiego Sejmu po dzień 9. października 1882, a przydzielonych następującym komisjom: budżetowej Nr. 636, 640, 647, 648; podatkowej Nr. 637, 638, 639, 651, 652; kolejowej Nr. 641, 642; petycyjnej Nr. 644, 646, 649, 650; edukacyjnej Nr. 645.

Do petycji Wydziału powiatowego w Złoczowie o zbudowanie domku ochronnego na przystanku kolejowym w Zarwanicy, Nr. 643, zabiera głos p. Wasilewski i wnosi, aby petycja ta odesłaną została do Wydziału krajowego.

Izba uchwała ten wniosek bez rozpraw.

Sekretarz p. Jasiński Józef odczytuje przedłożenie rządowe z projektem ustawy względem kompetencji c. k. władz politycznych w sprawach dotyczących się budowl w pobliżu kolei żelaznych.

Marszałek oświadcza, iż z wnioskiem tym postąpi według regulaminu.

Sekretarz p. Jasiński Józef odczytuje dostatecznie poparty wniosek p. Michała Popiela, w przedmiocie zmiany §. 18. ustawy o reprezentacji powiatowej.

Marszałek oświadcza, iż postąpi z tym wnioskiem według przepisów regulaminu.

Pan komisarz rządowy, wiceprezydent c. k. Namiestnictwa Filip Zaleski odpowiada na interpelację p. Żurowskiego i towarzyszy w sprawie rokowań toczących się o objęcie drogi powiatowo-Baligrodzkiej na rzecz państwa.

Przystąpiono do porządku dziennego.

Pierwszym punktem jest sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zastosowania uchwały Wys. Sejmu z dnia 22. października 1881, tyczącej się praw inżynierów i konduktorów dróg krajowych, do inżyniera górnika przy Wydziale krajowym.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi, aby to sprawozdanie zostało odesłane do komisji budżetowej.

Izba uchwala ten wniosek.

Następuje pierwsze czytanie wniosku p. Czerkawskiego, w przedmiocie zmiany państwowych ustaw szkolnych.

P. Czerkawski wniosek swój motywuje i wnosi, ażeby został przekazany komisji edukacyjnej.

Izba uchwala ten wniosek.

Następuje sprawozdanie komisji kolejowej o wniosku posła Polanowskiego w przedmiocie budowy kolei Lwów-Żółkiew-Rawa.

Sprawozdawca p. Polanowski odczytuje to sprawozdanie z następującym wnioskiem komisji: Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„I. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przyspieszył budowę kolei Lwów-Żółkiew-Rawa jako drugorzędnej szeroko-torowej.

„II. Sejm uchwala subwencję dla kolei drugorzędnej szeroko-torowej ze Lwowa na Żółkiew do Rawy w kwocie 100.000 zł. wypłacalnej w trzech latach “

„III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przeprowadzenie w sprawie tej kolei rokowań z c. k. Rządem, jakoteż z miastem Lwowem, Żółkwią i innemi, Radami powiatowemi, oraz z właścicielami obszarów dworskich co do ofiarności na rzecz tej kolei.“

Sprawozdawca zwraca przy tej sposobności uwagę Wysokiej Izby na petycję gminy miasta Lwowa, która wpłynęła już po wydrukowaniu sprawozdania komisji, a w której miasto zapewnia swą pomoc przedsięwzięciu budowy tej linii kolei żelaznej.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie zabiera, a Izba uchwala w rozprawie szczegółowej bez dyskusji punkt I, II i III wniosku komisji.

Następuje sprawozdanie komisji kolejowej o wniosku posła Maxa w przedmiocie budowy kolei wicynalnej od Tarnopola do Kopeczyniec.

Sprawozdawca p. Max odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wzywa c. k. Rząd, ażeby spowodował rychłe wybudowanie kolei żelaznej drugorzędnej od Tarnopola do Kopeczyniec“.

Izba uchwala ten wniosek bez rozprawy.

Przystąpiono z kolei do sprawozdania komisji kolejowej nad wnioskiem p. ks. Chelmeckiego w przedmiocie przeniesienia zarządów kolejowych do kraju i zaprowadzenia w tychże języka polskiego jako urzędowego.

Sprawozdawca p. Hausner odczytuje to sprawozdanie z następującem wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem wzywa c. k. Rząd:

1. Aby stosownie poczynił kroki, iżby zarządy kolei żelaznych galicyjskich do kraju przeniesione zostały, i w myśl uchwał sejmowych z dnia 4. października 1878 i 23. lipca 1880 roku używały w urzędowaniu w kraju języka polskiego.

2. Aby w przyszłości przy udzielaniu nowych koncesyi na budowę dróg żelaznych w Galicyi prawa języka polskiego jako urzędowego w zarządach tych kolei zastrzegła a siedzibę tych zarządów w kraju naszym naznaczyła“.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie zabiera, a Izba uchwała w dyskusji szczegółowej ustęp 1 i ustęp 2 wniosku komisji.

Następuje z porządku sprawozdanie komisji budżetowej o sprawozdaniu Wydziału Krajowego w przedmiocie umieszczenia bursy dla uczniów c. k. seminaryum nauczycielskiego we Lwowie.

Sprawozdawca p. Romanowicz uwolniony od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby w razie niemożności wynajęcia realności odpowiedniej na pomieszczenie bursy dla uczniów c. k. seminaryum nauczycielskiego we Lwowie — przedłożył na następnej sesji sejmowej plan i kosztorys osobnego na ten cel budynku, wraz z projektem pokrycia kosztów budowy“.

Izba uchwała ten wniosek bez dyskusji.

Następuje sprawozdanie komisji administracyjnej o petycji Wydziału Rady powiatowej w Brzesku w sprawie sprzedaży odpadków solnych na jawóz i soli tańszej dla bydła tudzież soli miękkiej obok topek dla użytku ludzi.

Sprawozdawca p. Bartmański uwolniony od odczytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą rezolucję:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby w obec zarządzanego w roku przeszłym zamknięcia granicy dla przypędu bydła z Rosyi i Księstw Naddunajskich w celu umożliwienia i ułatwienia gospodarzom wiejskim, zarządzeniem tem w niektórych częściach kraju naszego ciężko dotkniętym, rozwinięcia hodowli bydła, jak najspieszniej poczynił potrzebne kroki, iżby już w roku 1883 nastąpić mogły wyrób i sprzedaż soli dla bydła po cenie stosunkowo niższej, t. j. po takiej cenie, ażeby się zachód i koszt wydzielenia domieszanych przy wyrobie soli dla bydła innych ingrediencyj i oczyszczenia z nich tej soli w celu użycia jej dla ludzi nie opłacały“.

Sprawozdawca oświadcza, iż komisya odstępuje od 1 rezolucyi wydrukowanej w jej sprawozdaniu i motywuje to imieniem komisji.

Pożem Izba uchwała wniosek komisji bez dyskusji.

Posel Bartmański zdaje sprawę imieniem komisji administracyjnej o petycyach gminy Niniów dolny i Niniów górny pow. Dolińskiego o wyjednanie dla nich pozwolenia do pobierania surowicy solnej dla bydła, tudzież gmin Bertohy, Jasienia, Kamienia, Łaziany, Niebyłowa, Równi, Sliwki, Słobody niebyłowskiej, Słobody równiańskiej i Topolska, powiatu kałuskiego.

Komisya wnosi bez drukowania wniosku:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycye te odstępuje się c. k. Rządowi z jak najgorętszem poparciem i wezwaniem, aby proszącym gminom dozwolił w bieżącym przynajmniej roku, t. j. aż do nowych zbiorów w roku przyszłym poboru surowicy solnej dla bydła ze źródeł solnych w przyległych miejscowościach.

Izba uchwała ten wniosek bez dyskusji.

Ks. biskup Stupnicki obejmuje przewodniczenie.

Przystąpiono z porządku do sprawozdania komisji edukacyjnej nad petycją Stanisława Zarańskiego o wskrzeszeniu Towarzystwa dla ksiązek elementarnych.

Sprawozdawca p. Romanowicz odczytuje to sprawozdanie z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycją p. Stanisława Zarańskiego przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Następuje sprawozdanie komisji kultury krajowej o petycyach gmin Tuchla, Dobromil i Huczko do l. s. 292 i 202.

Sprawozdawca poseł Merunowicz odczytuje to sprawozdanie z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę gmin Tuchla, Dobromil i Huczko odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia i możliwego uwzględnienia w duchu uwag przytoczonych w sprawozdaniu komisji.

Po przemówieniu P. Kowalskiego Bazylego i sprawozdawcy Izba uchwała wniosek komisji:

Następuje sprawozdanie komisji kultury krajowej o petycyi l. s. 516 pet. 383 w sprawie regulacyi średniego biegu rzeki Pełtwi.

Sprawozdawca poseł Merunowicz odczytuje to sprawozdanie z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Wzywa się c. k. Rząd, ażeby jak najspieszniej zarządził wykonanie regulacyi rzeki Pełtwi od Barszczowic do Kutkorza w myśl orzeczenia c. k. Starostwa powiatowego w Przemyślanach z dnia 18. stycznia 1872 l. 272.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Przystąpiono do sprawozdania komisji kultury krajowej o petycyi Towarzystwa gorzelników w sprawie urządzenia praktycznej szkoły gorzelnictwa i zobowiązania przedsiębiorców do utrzymania maszynistów przy kotłach parowych w gorzelniach.

Sprawozdawca p. Gross odczytuje to sprawozdanie z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy nad wniesioną przez pana Rzeszotarskiego petycyą Towarzystwa gorzelników przejść do porządku dziennego.

Izba uchwała ten wniosek komisji bez rozprawy.

Następuje sprawozdanie komisji kultury krajowej o prośbie inżyniera chemika Pana barona Joachima Rosego względem udzielenia mu subwencyi na urządzenie kursu praktycznego gorzelnictwa i fabrykacyi drożdży prasowanych.

Sprawozdawca p. Gross odczytuje to sprawozdanie z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Prośbę barona Joachima Rosego o subwencyę na utworzenie kursu praktycznego gorzelnictwa przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i odpowiedniego załatwienia.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje z porządku sprawozdanie komisji prawniczej o petycyi Rady gminnej kr. miasta Bieczu o wyjednanie utworzenia nowego Sądu powiatowego w Bieczu.

Sprawozdawca poseł Jasiński Józef odczytuje to sprawozdanie z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycyę rady gminnej kr. m. Bieczu udziela się c. k. Rządowi z wezwaniem, iżby ustanowienie sądu powiatowego w Bieczu, którego potrzeba zgodnie z przedłożeniem rządowem uchwałami Sejmu z dnia 29. maja 1875 i 25. kwietnia 1876 już uznaną została, wedle możności przyspieszył.

Izba uchwała ten wniosek bez rozpraw.

Następuje sprawozdanie komisji kultury krajowej o petycyi gmin pow. Myślenickiego, Biała, Skawica, Zawoi i Makowa l. s. 166 l. p. 100 w sprawie uchylecia rzekomych nadużyć obszaru dworskiego Maków i uporządkowania uprawnienia do rybołówstwa na rzece Skawie.

Z powodu nieobecności sprawozdawcy uchyla Marszałek to sprawozdanie z porządku dziennego.

Następuje sprawozdanie komisji budżetowej o petycji Rady gminnej w Rozwadowie o udzielenie pożyczki w kwocie 20.000 zł. na odbudowanie spalonych domów tamże.

Sprawozdawca poseł Zucker odczytuje to sprawozdanie z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy nad petycją, Reprezentacji gminy Rozwadowa o udzielenie pożyczki 20.000 zł. na odbudowanie zgorzałych domów przejść do porządku dziennego.

Izba uchwała ten wniosek komisji bez rozpraw.

Następnie przystąpiono do sprawozdania komisji administracyjnej o petycji gmin Kozłów, Dmuchańwiec i Pokropiwny o wyłączenie z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kozowie i Sądu obwodowego w Złoczowie, tudzież z okręgu c. k. starostwa i Sądu w Tarnopolu.

Sprawozdawca poseł Bartmański odczytuje to sprawozdanie z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję tę przekazuje się Wydziałowi krajowemu do bliższego zbadania i ewentualnie przedstawienia wniosku na najbliższej sesji.

Izba uchwała ten wniosek bez dyskusji.

Przystąpiono do sprawozdania komisji administracyjnej o petycji połączonych administracyjnie gmin Tywonia i Szczytna powiatu Jarosławskiego o rozłączenie onych.

Sprawozdawca poseł Czajkowski Jan odczytuje to sprawozdanie z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycja gmin Szczytna i Tywonia o rozłączenie onych przekazuje się Wydziałowi krajowemu dla zbadania odnośnych stosunków i odpowiedniego zarządzenia, a ewentualnie do przedstawienia sprawy na najbliższej sesji Sejmu.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji Stanisława Vogla, nauczyciela kierującego w Janowie przy Trembowli o policzenie mu lat służby do emerytury za czas od 16. grudnia 1863 ewentualnie od 1. stycznia 1864 do 22. lutego 1867 spędzonej w zawodzie nauczycielskim przy szkole męskiej w Tarnopolu, następnie o uzupełnienie pierwszego dodatku pięcioletniego za czas od 1. stycznia 1879 do 1. września 1880.

Sprawozdawca poseł Zborowski odczytuje to sprawozdanie z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycja p. Stanisława Vogla kierującego nauczyciela w Janowie przy Trembowli o policzenie mu lat służby do emerytury za czas od 16. grudnia 1863 ewentualnie od 1. stycznia 1864 do 22. lutego 1867 spędzonej w zawodzie nauczycielskim przy szkole męskiej w Tarnopolu, następnie o uzupełnienie pierwszego dodatku pięcioletniego za czas od 1. stycznia 1879 do 1. kwietnia 1880 odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do dalszego urzędowania.

Izba uchwała ten wniosek bez rozpraw.

Marszałek obejmuje przewodniczenie i zamyka posiedzenie zapowiadając następne na wtorek 10. października 1882 z następującym porządkiem dziennym.

Porządek dzienny, 22. posiedzenia, 5. sesji, IV. peryodu Sejmu galicyjskiego, które się odbędzie we Wtorek dnia 10. października 1882. o godzinie 11. przed południem.

1. Sprawozdanie komisji budżetowej o preliminarzu na rok 1883 szkoły rolniczej w Czernichowie. — Sprawozdawca poseł Weissman.

2. Sprawozdanie komisji drogowej o wniosku posła Torosiewicza co do zmiany postanowień §. 5. ustawy krajowej o publicznych dojazdach kolejowych.

Sprawozdawca poseł Żurowski.

3. Sprawozdanie komisji administracyjnej o wniosku posła Merunowicza w przedmiocie uregulowania prawnych stosunków ludności izraelskiej. — Sprawozdawca poseł Wolfart.

4. Sprawozdania o petycjach, które nie obciążają budżetu, a mianowicie:

1. Towarzystwo leśne o subwencyę na wydawnictwo czasopisma.

Sprawozdawca poseł Scipio.

2. Bronisław Sokalski nauczyciel szkoły 4-klasowej w Złoczowie o uzupełnienie płacy do wysokości płac systemizowanych lub zapomogę. — Sprawozdawca poseł Małecki.

3. Przysiółek Angelówka o oddzielenie od gminy Ożydów a utworzenie gminy samoistnej.

Sprawozdawca poseł Bartmanski.

4. Gmina Sarnki dolne o przyjęcie kosztów leczenia Jana Terleckiego w kwocie 340 zł. 51 ct. w. a. na fundusz krajowy. — Sprawozdawca poseł Łukasiewicz.

5. Wydział powiatowy w Kosowie o subwencyę na rekonstrukcyę dróg powiatowych.

Sprawozdawca p Jocz.

6 Stefan Wiethe nauczyciel muzyki o zapomogę. — Sprawozdawca poseł Łazarski.

7. Komitet zajmujący się zbieraniem dobrowolnych ofiar na restauracyę kościoła ob. łać. w Dobromilu o wsparcie. — Sprawozdawca poseł ks. Sawa.

8. Józef Rychter profesor Szkoły Politechnicznej o subwencyę na podróż naukową.

Sprawozdawca poseł Stadnicki Jan.

9. Reprezentacya powiatu Mieleckiego o subwencyę na budowę dróg szutrowanych.

Sprawozdawca poseł Golejewski.

10. Wydział powiatowy Kolbuszowski o subwencyę na zalesienie wydm piaszczystych.

Sprawozdawca poseł Sanguszko.

Koniec posiedzenia o godzinie 1. minut 5. po popołudniu.

Lwów dnia 10. października 1882.

Marszałek krajowy

Zybkliwicz w. r.

Sekretarze

Czaykowski Alfons w. r.

Jasiński Józef w. r.

Spis petycyj

po dzień 9. października 1882 do Wysokiego Sejmu wniesionych.

636. Towarzystwo tkaczy w Błażowej, przez p. Jędrzejowicza o zapomogę dla Marcina Brzeka wysłanego do szkoły tkackiej w Czechach.

637. Wydział powiatowy Kołomyja, przez p. Franciszka Jasińskiego w przedmiocie zaprowadzenia nowych norm egzekucyjnych celem ściągania podatków.

638. Wydział powiatowy Kałusz, przez p. Wohlfartha jak wyżej.
 639. Wydział powiatowy Brzeżany, przez p. Michała Popiela jak wyżej.
 640. K. Łukasiewicz właściciel księgarni, przez p. Merunowicza o poparcie wydawnictw: „Gazety wiejskiej, Przyjaciela domowego i Dziełek ludowych“.
 641. Gmina Głogów, przez p. Jędrzejowicza w sprawie budowy kolei z Rzeszowa do Nadbrzezia.
 642. Gmina Głogów, przez p. Tyszkiewicza jak wyżej.
 643. Wydział powiatowy Złoczów, przez p. Wasilewskiego o zbudowanie domku ochronnego na przystanku kolejowym w Zarwanicy.
 644. Ks. Jan Hordziejowski, katecheta obrz. gr. kat. przy szkole imienia Konarskiego we Lwowie, przez p. Janowskiego o zrównanie pobieranej remuneracyi z tą, jaką pobiera katecheta ob. łącz.
 645. Nauczyciele i obywatele powiatu Rohatyńskiego, przez p. Romanowicza w sprawie reformy ustawy szkolnej.
 646. Gmina Kopane księżę, przez p. Ochrymowicza o wyłączenie jej ze związku gminy Woli przemykowskiej i utworzenie z niej gminy samoistnej.
 647. Wizytatorka Sióstr Miłosierdzia, przez p. Ochrymowicza o subwencyę dla zakładów Sióstr Miłosierdzia w Rozdole, Bursztynie i Czerwonogrodzie.
 648. Ks. Sylwester Dzierżyński, przez p. Michała Popiela o bezprocentową pożyczkę na budowę kościoła w Staremmieście.
 649. Prezydent miasta Krakowa, przez p. Zatorskiego o przyspieszenie sprawy wprowadzenia w życie fundacyi ś. p. Anny Helelowej.
 650. Piotr Dudryk emerytowany nauczyciel, przez p. Zborowskiego o wliczenie 5 lat służby do emerytury.
 651. Gminy Wola rusinowska, Rusinów i Kopcie, przez p. Romanowicza w sprawie wymiaru podatku domowo-klasowego.
 652. Gmina Pogwizdów, przez p. Scipio w przedmiocie mylnego wymiaru podatku gruntowego.
-

